

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

Kielce, dnia 20 kwietnia 2023 r.

WOO-III.410.3.13.2023.ML

Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

W odpowiedzi na pismo z dnia 20.03.2023 r. (data wpływu 21.03.2023 r.) w sprawie zaopiniowania projektu pn. „**Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Ostrowca Świętokrzyskiego do 2023 roku**” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 2 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) **opiniuję** przedłożony projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Celem nadrzędnym realizacji przedmiotowego planu jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych Ostrowca Świętokrzyskiego wobec możliwych zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Realizacja tego celu odbywa się poprzez realizację szeregu celów operacyjnych, do których zaliczają się:

1. Rozpoznanie i wskazanie zagrożeń związanych ze zmianą klimatu, którą mogą dotyczyć obszary w perspektywie nawet do 2050 roku.
2. Wskazanie sektorów najbardziej podatnych na poszczególne zagrożenia na terenie miasta.
3. Wskazanie zagrożeń i szans płynących ze zmian klimatu.
4. Wypracowanie opcji adaptacji Ostrowca Świętokrzyskiego do zmian klimatu.

Projekt Planu składa się z dwóch zasadniczych części: diagnostycznej oraz kierunkowej. Dokument przygotowany został w oparciu o wytyczne „Podręcznika adaptacji dla miast – wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu (Ministerstwo Środowiska, 2015, „Podręcznik adaptacji dla miast – wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu”).

Część pierwsza stanowi tzw. „diagnozę klimatyczną”, w ramach której analizie i ocenie poddano:

- dokumenty strategiczne i planistyczne miasta pod kątem uwzględniania w nich działań adaptacyjnych do zmian klimatu,
- ekspozycję miasta na główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu, w tym: fale upałów, dni gorące, powodzie, podtopienia, susze, burze i silne wiatry, występowanie dni bezopadowych oraz deszcze nawalne,
- podatność sektorów i obszarów miasta (w tym: zdrowie publiczne, gospodarka wodna i ściekowa, infrastruktura i transport, zabudowa i zagospodarowanie przestrzenne, energetyka, zieleń miejska oraz gospodarka odpadami) na każde z wymienionych zagrożeń,
- ryzyko wpływu zagrożeń na funkcjonowanie sektorów, umożliwiające określenie, do których zagrożeń dany sektor powinien dostosowywać się w pierwszej kolejności.

Część diagnostyczna dokumentu zakończona została wskazaniem szans i zagrożeń płynących ze zmian klimatu dla całego analizowanego obszaru oraz identyfikacją obszarów strategicznej interwencji po złożeniu poszczególnych ocen dla wszystkich sektorów.

Część druga, planistyczna, koncentruje się wokół wizji miasta w 2032 roku. Wizja ta ma zostać zrealizowana przez dążenie do osiągnięcia sześciu celów adaptacji, które obejmują kompleksową adaptację całego miasta – od rozpoznania zasobów, poprzez adaptację poszczególnych sektorów, dalsze stymulowanie pro-adaptacyjnego rozwoju oraz kreowanie świadomego społeczeństwa. Cele te mają zostać osiągnięte przez zestaw działań. Obejmuje on 35 działań. Są to działania o charakterze strategicznym, pozostające na wysokim poziomie ogólności – dla działań nie wskazuje się konkretnych lokalizacji czy szczegółowych parametrów technicznych ich realizacji. Wśród nich znalazły się działania: techniczne, organizacyjne, edukacyjne oraz prawne. Łącznie, stanowią one odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze miasta zagrożenia związane ze zmieniającym się klimatem.

W projekcie dokumentu wyznaczonych zostało sześć celów tj.

1. Rozpoznanie zasobów do walki ze zmianą klimatu,
2. Adaptacja do zmian klimatu terenów zurbanizowanych,
3. Podnoszenie zdolności adaptacyjnych terenów zieleni,
4. Budowanie bezpieczeństwa energetycznego w oparciu o gospodarkę niskoemisyjną,
5. Stymulowanie pro-adaptacyjnego rozwoju,
6. Kreowanie świadomego społeczeństwa.

Do każdego z ww. celów zaproponowano działania możliwe do zrealizowania na obszarze miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

W granicach opracowania występują formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.) takie jak obszar Natura 2000 Dolina Kamiennej PLH260019 oraz pomniki przyrody.

Dla przedmiotowego projektu został uzgodniony przez tut. organ zakres i stopień szczególności informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w piśmie znak: WOO-III.411.2.2023.ML z dnia 06.02.2023 r.

W prognozie oddziaływania na środowisko oceniono przewidywane oddziaływania na środowisko, ich prawdopodobieństwo, rodzaj, skutki oraz zasięg w sposób adekwatny do stopnia szczególności tego dokumentu, a także z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, w tym występujących na terenie gminy form ochrony przyrody. W prognozie dokonano analizy pod kątem uwarunkowań fizjograficznych gminy. Przeanalizowano potencjalne oddziaływanie realizacji projektu dokumentu na poszczególne elementy środowiska tj. ludzi (w tym jakość życia i zdrowia) oraz dobra materialne, różnorodność biologiczną (szata roślinna, fauna, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, ekotony), klimat i jego zmiany, wody, powierzchnia i zasoby ziemi, krajobraz i zabytki.

Działania przypisane poszczególnym celom poddano w prognozie analizie pod kątem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.).

Pierwszy cel pn. „*Rozpoznanie zasobów do walki ze zmianą klimatu*” realizowany jest przez działania, których efektem jest opracowanie dokumentacji, a nie wykonanie konkretnych inwestycji, stąd działania te nie będą stanowiły przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Niemniej, wśród działań znalazło się m.in. takie jak monitoring możliwości rozwoju OZE na terenie miasta. Jest to działanie przed-inwestycyjne, w którym w szczególności powinno się zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko instalacji i obiektów

związanych z pozyskiwaniem energii z poszczególnych źródeł oraz wskazanie możliwości minimalizowania tych oddziaływań, w tym właściwej lokalizacji z punktu widzenia poszczególnych zagrożeń.

Kolejny cel pn. „*Adaptacja do zmian klimatu terenów zurbanizowanych*”, obejmuje działania ukierunkowane na wprowadzanie zieleni oraz systemów retencyjnych na obszarze najintensywniej zagospodarowanym. Realizacją tych działań powinny być konkretne inwestycje o charakterze technicznym. Wśród proponowanych przedsięwzięć znajdują się: wymiana nawierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne, lokalizacja zbiorników powierzchniowych, suchych zbiorników retencyjnych, zagłębień infiltracyjnych, niecek terenowych, korytek spływowych, rowów, ścieków, ciągów drenażowych, zbiorników podziemnych, zielonych dachów, zielonych ścian, parków kieszonkowych, wodopojów, mgiełek wodnych, mikro OZE (lamp solarnych, ławek solarnych), żagli zacinających, pergoli, progów piętrzących i retencyjnych, nasadzenia krzewów, rabat bylinowych, drzew. Z uwagi na niewielką dostępną powierzchnię na obszarach zurbanizowanych, zakłada się, że zbiorniki realizowane w ramach omawianego celu, będą miały powierzchnię mniejszą niż 0,5 ha oraz głębokość do ok. 2 m. Proponowane inwestycje, w związku z tym, że lokalizowane będą na terenie zurbanizowanym, będą należeć do inwestycji małoskalowych, związanych z małą retencją, stąd nie osiągną wysokości piętrzenia wody przekraczającej 5 m, a nawet zakłada się, że nie będą osiągać wysokości piętrzenia powyżej 1 m. Niemniej, w przypadku spełnienia któregoś z uwarunkowań zawartych w §3 ust. 1 pkt 69 ww. rozporządzenia będą zaliczać się do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto wymiana powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne – działanie może zaliczyć się do potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko, w myśl §3 ust. 2 pkt 2 cyt. rozporządzenia, w przypadku przebudowy parkingów, o których mowa w §3 ust. 1 pkt 58 ww. rozporządzenia.

Podsumowując, stwierdzono, że trzy z proponowanych w ramach celu 2 inwestycji mogą zaliczyć się do potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Podczas ich planowania zaleca się uwzględnienie w szczególności:

- analizy czy inwestycja nie doprowadzi do negatywnego przekształcenia istniejących uwarunkowań związanych ze spływem wód,
- kwestii odprowadzania wód z terenów zanieczyszczonych i rozważenie lokalizacji zbiornika szczelnego lub z dodatkowo zainstalowanym biofiltrem/bystrotokiem na terenach zurbanizowanych, na których występuje zagrożenie spływem wód zanieczyszczonych,
- zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed spływem zanieczyszczeń podczas wymiany powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne na obszarach zanieczyszczonych,
- konieczności zachowania lokalnych korytarzy ekologicznych i niezaburzenia stosunków wodnych, zwłaszcza na obszarach chronionych,
- analizy wpływu inwestycji na strefę ochronną ujęcia wody „Kąty Denkowskie” oraz na GZWP nr 420 Wierzbica-Ostrowiec.

Cel trzeci pn. „*Podnoszenie zdolności adaptacyjnych terenów zieleni*” obejmuje działania w ramach, których możliwa jest realizacja takich inwestycji, jak: nowe nasadzenia drzew i krzewów, likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych, postawienie wodopojów dla ludzi i zwierząt, wprowadzanie mgiełek wodnych, wprowadzanie elementów zacinających, wprowadzanie elementów małej retencji, wprowadzanie mikro OZE m.in lamp solarnych (fotowoltaicznych) oraz ławek solarnych, tworzenie nowych parków, skwerów, rabat preriowych i powierzchni zalesionych. Przedsięwzięcia te będą miały charakter małoskalowy. Urządzenia małej retencji oraz mikro OZE nie osiągną

progów wskazanych w ww. rozporządzeniu. W związku z brakiem wskazania konkretnych lokalizacji poszczególnych działań, jedynie inwestycje związane z tworzeniem powierzchni zalesionych mogą zaliczyć się do potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko.

Podczas wyboru lokalizacji zalesień należy m.in. rozważyć te uwarunkowania, w szczególności poprzez wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej wraz z badaniami glebowymi, rozpoznanie szaty roślinnej oraz fauny, a także warunków środowiskowych.

Cel 4 odnosi się do *budowania bezpieczeństwa energetycznego w oparciu o gospodarkę niskoemisyjną*. Znalazły się w nim działania ukierunkowane na uniezależnianie się od dostępu do paliw z zewnątrz – poprzez promowanie transportu rowerowego oraz dywersyfikację źródeł lokalnie pozyskiwanej energii oraz ciepła. Pierwsze działanie „Stworzenie Miejskiego Systemu Tras Rowerowych” polega na zaplanowaniu oraz budowie nowych tras rowerowych, wyznaczaniu stref uspokojonego ruchu, przebudowie skrzyżowań oraz budowie infrastruktury ułatwiającej poruszanie się rowerem. Przedsięwzięcia wykonywane w ramach tego działania nie stanowią znacząco oddziałujących na środowisko. Kolejne działanie „Rozwój energetyki wiatrowej i słonecznej, w tym hybrydowej, oraz tworzenie magazynów energii” polega na umożliwieniu budowy elektrowni wiatrowej lub słonecznej lub hybrydowej wiatrowo-słonecznej wraz z magazynem energii w systemie in-grid. Zarówno w przypadku siłowni wiatrowej, jak i słonecznej zakłada się moc nominalną ok. 5 MW. W opisie działania wskazano, że z możliwych lokalizacji należy wykluczyć obszary objęte formami ochrony przyrody. Nie wskazano natomiast całkowitej powierzchni elektrowni, stąd przedsięwzięcie może stanowić potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko, jeśli powierzchnia ta będzie większa lub równa 1 ha.

Podczas planowania inwestycji wynikającej z działania 4.2, należy przeanalizować w szczególności:

- trasy przelotów ptaków wędrownych i nietoperzy,
- wpływ planowanej inwestycji na formy ochrony przyrody, w tym przede wszystkim obszar Natura 2000 Dolina Kamiennej wraz z wszelkimi zaleceniami, wytycznymi i działaniami ochronnymi zawartymi w Planie Zadań Ochronnych po jego ustanowieniu,
- wpływ planowanej inwestycji na ciągłość i drożność korytarzy ekologicznych Lasy Starachowickie i Siekierzyńskie oraz Lasy Skierzyńskie – Dolina Wisły,
- wpływ planowanej inwestycji na zdrowie ludzi, zwłaszcza w zakresie uciążliwości związanych z hałasem oraz oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

Podczas planowania inwestycji należy uwzględnić następujące warunki jego realizacji:

- przed przystąpieniem do realizacji działania powinno się wykonać monitoring przedinwestycyjny,
- działanie powinno być wykonane pod nadzorem specjalisty ornitologa,
- przy planowaniu lokalizacji konieczne jest uwzględnienie tras przelotów ptaków wędrownych i nietoperzy,
- przy projektowaniu farmy wiatrowej warto korzystać z opracowanych wytycznych: „Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze” oraz „Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki”,
- podczas planowania lokalizacji elektrowni powinno wykluczyć się obszary objęte formami ochrony przyrody oraz inne obszary cenne przyrodniczo, w tym: obszar Natura 2000 Dolina Kamiennej (po ustanowieniu Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Kamiennej, należy stosować się do wszystkich wytycznych, zaleceń i działań ochronnych zawartych w PZO), obszar korytarzy ekologicznych Lasy Starachowickie i Siekierzyńskie oraz Lasy Skierzyńskie – Dolina Wisły,

- oddalenie inwestycji od siedzib ludzkich na odległość, która zapewnia brak uciążliwości związanych z hałasem oraz z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

Działanie 4.3 Rozwój sieciowej energii geotermalnej polega na budowie instalacji geotermalnych do pozyskiwania energii nisko- lub średniotemperaturowej w celu wykorzystania w sieci miejskiego ogrzewania. Zakłada się, że moc ciepłowni wyniesie ok. 10 MW. Stąd, przedsięwzięcie wykonywane w ramach tego działania może zaliczać się do potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Podczas planowania inwestycji powinno się uwzględnić w szczególności:

- minimalizację uciążliwości związanych z hałasem podczas wykonywania odwiertów,
- realizację działania pod nadzorem specjalisty botanika,
- zabezpieczenie wód gruntowych przed niekontrolowaną emisją substancji chemicznych powodujących zanieczyszczenia,
- zapewnienie izolacji geologicznej połączonej z zabezpieczeniem otworów wiertniczych – stosowanie materiałów uszczelniających, takich jak rury, lub innych środków zapobiegających infiltracji (membrany),
- wiercenie głębokich otworów geotermalnych w utworach, które są oddzielone od wód gruntowych warstwami nieprzepuszczalnymi, aby zapobiec przypadkowemu zanieczyszczeniu,
- stosowanie materiałów wiertniczych, które zapewniają bezpieczne prowadzenie wierceń i minimalizują wpływ na wody podziemne,
- monitorowanie jakości wód podziemnych w celu wykrywania ewentualnych zmian jakościowych i ilościowych zasobów,
- właściwe zagospodarowanie zasolonych wód pochodzących z elektrowni np. poprzez poddanie procesowi odwróconej osmozy lub destylacji, aby usunąć nadmiar soli i innych zanieczyszczeń,
- analizę wpływu inwestycji na strefę ochronną ujęcia wody „Kąty Denkowskie” oraz na GZWP nr 420 Wierzbica-Ostrowiec.

Działanie „Konwersja jednego z kotłów MEC do spalania biomasy” polega na zakupie nowego kotła do spalania biomasy o mocy około 10 MW i zastąpienie nim jednego z istniejących kotłów do spalania węgla. Przedsięwzięcie wykonywane w ramach tego działania może zaliczać się do mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl ww. rozporządzenia. Podczas planowania inwestycji konieczna jest analiza czy montaż nowego kotła, uwzględniając parametry istniejącej elektrociepłowni oraz wcześniejsze przebudowy, spowoduje osiągnięcie progów, o których mowa w przywołanych przepisach. Podczas planowania inwestycji należy w szczególności poddać analizie poziom emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza wytwarzanych podczas spalania i transportu biomasy oraz zastosować najnowsze możliwe technologie i wymogi prawa, by tę emisję ograniczyć (w ramach referencyjnych BAT).

Działanie związane ze „Zwiększaniem autonomii energetycznej budynków publicznych i budynków zbiorowego zamieszkania” obejmuje budowę małych instalacji OZE, w tym:

- geotermalnych pomp ciepła,
- wiatraków o mocy do 5 kW i wysokości do 3 m (dach), zasilających pompy ciepła,
- instalacji fotowoltaicznych (dach, balkon, elewacja), zasilających pompy ciepła,
- magazynów energii (akumulatorowe lub wodorowe – przydomowe elektrolizery).

Instalacje te nie będą osiągać parametrów mogących zaliczyć je do znacząco oddziałujących na środowisko.

W przypadku każdego z przedsięwzięć wykonywanych w ramach celu 4, jak stwierdzono w prognozie, zaleca się przeprowadzenie szeroko zakrojonych konsultacji społecznych w zakresie wpływu inwestycji na środowisko i zastosowanych rozwiązań minimalizujących ten wpływ, jednocześnie wskazując korzyści dla środowiska i dla mieszkańców płynące z inwestycji w odnawialne oraz lokalne źródła energii, a także związane ze zmniejszaniem ilości odpadów na składowiskach.

Cel 5 pn. „*Stymulowanie pro-adaptacyjnego rozwoju*” wiąże się z realizacją działań, których efektem jest wytworzenie dokumentacji. Podobnie jak w przypadku działań realizowanych w ramach celu 1, ich efektem nie będą konkretne inwestycje, stąd nie będą się one zaliczać do znacząco oddziałujących na środowisko. Podobnie jest w przypadku celu 6 pn. „*Kreowanie świadomego społeczeństwa*”, w którym znalazły się działania edukacyjne, których efektem są działania takie jak prowadzenie zajęć edukacyjnych, czy organizacja wydarzeń. Jedynymi działaniami, których efekt będzie widoczny w przestrzeni, będą: wprowadzanie urządzeń małej retencji na terenie placówek edukacyjnych oraz stworzenie miejskiej sieci monitoringu powietrza. Oba działania mają charakter małoskalowy, edukacyjny i nie będą zaliczać się do znacząco oddziałujących na środowisko.

Podsumowując, w prognozie, szczególnie dla działań, które mogą zaliczać się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wskazano środki minimalizujące negatywny wpływ na etapie planowania inwestycji.

Wdrożenie założeń projektu Planu adaptacji do zmian klimatu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego do roku 2023 nie przyczyni się do powstania istotnych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa realizacja zaplanowanych działań przyniesie wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji oddziaływania wobec możliwych zagrożeń wynikających ze zmian klimatu na środowisko.

Z analizy i oceny zawartej w prognozie można wnioskować, że realizacja założeń projektu dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na formy ochrony przyrody przy odpowiednio dobranej lokalizacji, zachowaniu obowiązujących przepisów i standardów w zakresie ochrony środowiska i przyrody wynikających z przepisów odrębnych, oraz przy uwzględnieniu zawartych w dokumentacji działań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływania planowanych zadań na środowisko.

Niniejsza opinia nie zwalnia z przeprowadzenia procedur dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), a także uzyskania stosownych zezwoleń w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów na podstawie ustawy o ochronie przyrody, jeżeli taka konieczność wyniknie na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych.

W związku z zapisami art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy, należy przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach.

Aldona Sobolak
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Kielcach
/-podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

1. Adresat - przedłożenie elektroniczne ePUAP
2. Aa.